

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. n. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 108. szám.

Szerda, május 11.

Höfer mai jelentései.

Orosz hadszíntér

Budapest, május 10. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz hadszíntér:

Keletgalléában és Wolhyniában a biztosító csapatoknál állandóan fokozott tevékenység uralkodik.

Egyébként nincs nevezetesebb esemény.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Olasz hadszíntér.

Budapest, május 10. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Olasz hadszíntér:

Miután az ellenség már tegnap a görzi hídfő és a doberdói fensik egyes szakaszait élénk tűz alatt tartotta, ma reggel több támadást intézett San Martino ellen. Valamennyit visszautasítottuk.

A karinthiai és kelettiroli arcvonalon is helyenkint fokozott tevékenységet fejtett ki a tüzérség.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Délkeleti hadszíntér.

Budapest, május 10. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés

Délkeleti hadszíntér:

Változatlanul csend uralkodik.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német főhadiszállás jelentései.

Nyugati hadszíntér.

Budapest, május 10. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, május 10.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az ellenség az Argonneokban egy robbantással kapcsolatban megkísérelte, hogy árkaikba benyomuljon.

Visszavertük.

A háromszáznégyes számú magaslatról délnyugatra ellenséges előcsapatokat hátrább szorítottunk és egy tábori őröset elfogtunk. Új állásainkat a magaslaton jobban kiépítettük.

Német repülőök a dobasla-i és raon L'etape-i gyártelepeket bőségesen bombázták.

Keleti hadszíntér

Budapest, május 10. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, május 10.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszíntér:

Garbunowkától délre (Dünaburgtól nyugatra) orosz előretöréseket keskeny arcvonalon súlyos veszteségeik mellett

visszavertünk.

Balkán hadszíntér

Budapest, május 10. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, május 10.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Balkán-hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt.

Hadi- és lombardkölesön.

Nagybeeskerek, május 11.

A kibocsátásra felajánlott új hadikölcsön jegyzésének szaporítása leginkább a lombardkölesönök felvételével lenne elérhető, mert ezáltal a jegyző feleknek lehetővé tétetik több mint négyszer annyit jegyezni, mint amennyi készpénzzel vagy elzállogosítható régiebb állami járadékkal rendelkeznek. Dacára, hogy az ilyen módon fokozható jegyzések üzleti szempontból is előnyösek, mégis az tapasztalható, hogy azoktól olvanok is idegenkednek, kik belátják, miszerint az új hadikölcsönnek minél nagyobb összeggel való lezárása a háború egy nagy győzelmét, hős hadseregünk erősítését jelenti.

Idegenkedésük okául azt hozzák fel, hogy szívesen jegyeznek annyit, amennyi készpénzük van, de többet nem, mert adósságot elvből nem csinálnak, nem vállalnak magukra oly terhet, melyt esetleg nem képesek elviselni. Ezen érvelés következtében nem egy esetben olvanok is tartózkodnak hadikölcsön jegyzésétől, vagy jegyeznek kisebb összegeket, kik vagyoni viszonyaik, szerzőképességüknek fogva a hitelbe jegyzett hadikötvények kifizetésére is képesek lennének.

Hát eltekintve attól, hogy akkor, midőn a haza veszélyben van, nemzeti jövőnkért küzdünk, az említett különben dícséretes elv, szokás, szükkeblütséget jelent és a közérdekkel saját érdekeinket sérti, az tisztán vagyoni szempontból sem igazolható.

Hitelbe jegyzett hadikölcsön ugyanis nem minősíthető adósságszínalásnak, nem a haza oltására hozott, katonáink véráldozatával egyenlő áldozat, mert az voltaképp vagyonszerzésre irányuló előnyös alkalom. Káros adósságszínalás az, ha bizonytalan vagyoni alapra, értékváltozásnak alávetett inó vagy ingatlan vagyona vezünk fel oly kölcsönt, melyt a hitelező tetszés szerint bármikor felmondhat, mert vagyonunk jövedelmünk elmaradása vagy apadása folytán a kölcsön felmondása folytán fizetési zavarokba juthatunk, ennek az eshetőségnek azonban a jegyzett hadikötvényeink elzállogosításával felvett hadikölcsön kötésével kitéve nem vagyunk.

A hadikölcsön jövedelme biztos, a szerzett kötvényeknek teljes névértékben az állam által való beváltása időhöz van kötve és így az azokra nyújtott kölcsönnek felmondása teljesen ki van zárva. A kötvényekre felvett lombardkölesön előnyös, 5%-os kamata 1919., illetőleg 1921. év végéig biztosítva van. Csakis az következhet be az adós hátrányára, hogy 1919. illetve 1921. június 30-ika után a lombardkölesön kamata esetleg időközönként magasabb lesz, mint amennyit a biztosítására elzállogosított kötvények hoznak. Tagadhatatlan, hogy ez bekövetkezhet, bár az államnak kiváló érdekében fog állani, hogy a hadikölcsönkötvények emelkedő értékére, az azokat terhelő lombardkölesönök kamatlábának mérséklésére befolyjon, a jelzett eshetőség tapasztalati szempontból még sem riasztó, ha a kölcsönvevő a kedvezményes kamatidő alatt tartozásának csak kis részét törleszti is.

Ez az alábbi számítási példából meggyőzőleg kiderül:

Ha valaki például 2000 kor. 5½%-os állami pénztárjegyet kíván jegyezni, úgy arra készpénzben csak 344 koronát kell befizetnie, mert a jegyzett kötvények névértékének háromnegyed, sőt kívánságára négyötöd részét is kölcsönként megkapja azon intézetnél, melynél a jegyzést eszközli.

A jegyzett kötvények szelvényei 110 koronát jövedelmeznek, a felvett kölcsön után pedig 1919. év június végéig a m. k.

pénzügyminiszternek a hivatalos aláírási felhívásban tett kijelentése alapján csak 5%, vagyis 75 korona lesz fizetendő és így a kötvénybirtokos javára évenként 35 korona marad. Ha utóbbi ezen összeget és azonfelül a fenti időig havonta 16 koronát kölcsöntartozása törlesztésére fordítja, úgy az akkorra 1000 koronára fog lepadni.

A kötvények 110 koronára rugó jövedelme ezen 1000 koronára lepadt adósság és a jegyzéskor készpénzben befizetett 344 korona 8,68%-nak felel meg, tehát oly magas kamatnak, amely magasat az Osztrák-magyar bank az elzállogosított állampapírok után a múltban a legválságosabb időkben sem szedett és így kizártnak kell tartani, hogy e kamatlábat megközelítő kamatot a jövőben számba jövő időtartam alatt szedjen.

Ezen állítás az Osztrák-magyar bank felszázados lombard-kamatlábára vonatkozó statisztikával is igazolható.

Az 1866—1875. évig terjedő időben az átlag 6,16, a legmagasabb 34 napig tartó kamat 7% volt.

Az 1876—1885. évi időben az átlag 5,04, a legmagasabb 102 napig tartó kamat 5½% volt.

Az 1886—1895. évi időben az átlag 4,98, a legmagasabb 83 napig tartó kamat 6% volt.

Az 1896—1905. évi időben az átlag 5,54, a legmagasabb 61 napig tartó kamat 6½% volt.

Az 1906—1915. évi időben az átlag 6,45, a legmagasabb 72 napig tartó kamat 6½% volt, mely csak a háború kitörésekor szökkenett fel 17 napra 8½%-ra.

Az előző számítási eredmény a lehető legrosszabb eshetőségre és a kölcsöntjegyző részéről teljesítendő esékély törlesztésre van fektetve és mégis előnyösnek mondható, mert a kölcsönjegyző 1926-ban kötvénye teljes névértékét megkapja, vagyis 156 korona nyereséghez jut.

Feltéve, hogy a számított esékély törlesztés elmarad, ezen összegből fedezetet talál az azon kamattöbblet is, melyet a kötvénybirtokosnak lombardkölesöntartozása után gazdasági válság esetén időközönként viselnie kellene.

De menjünk még tovább és tegyük fel azon országos szerencsétlenségnek minősíthető esetet, hogy a bankráta 1919 után évekig állandóan 7%-ra, vagyis magasabbra fog felszökni, mint amennyit a hadikötvények jövedelmeznek, hát akkor is 100 korona tartozás után egy koronával, 2000 korona után 20 koronával kell csak többet fizetnünk, nem számítva a kötvények névértéke és az aláírási ára közötti különbséget.

Hát visszatérhet ez valakit attól, megtagadni hazájától a hadikölcsönhöz való hozzájárulást, melyre a háború befejezésének gyorsítása, a kivívott sikerek biztosítása, saját erkölcsi és anyagi érdekeink érvényesülése, utódaink nyomorának elhárítása végett szükségünk van!

Szabad-e annak, ki életét biztosítva évek tartamára fizetési kötelezettségét vállal, vagy házipítési célra kölcsönt vesz fel, noha lakásai esetleg bérlők nélkül maradnak, hadikölcsönnek hitelbe való jegyzésétől azon mentéséggel tartózkodni, hogy adósságot nem csinál?

Bizonyára: nem.

Ezeket kívántuk szövetkezeteink vezetőinek, azok tagjainak figyelmébe ajánlani, midőn a hadikölcsön jegyzését ajánlják, eszközlik.

A torontálmezei szövetkezetek szövetsége nevében:

Marion Andor Poroszkay Béla.

HIREK.

— **Bajor kitüntetés Pirkner János képviselőnek.** A bajor király Pirkner Jánosnak, a zsembolyai kerület országgyűlési képviselőjének, Vöröskereszt-egyleti főmegbízottnak az önkéntes betegápolás körül szerzett kiváló érdemei elismerésül a bajor királyi Lajos érdemrendet adományozta.

— **Jenő főherceg elismerése a 29. gyalogezrednek a harcútern.** Szép kitüntetésben részesült legutóbb vitéz háziezredünk, a 29. gyalogezred. Jenő főherceg hadseregpáncosok ugyan legutóbb a harcúteren szemlét tartott a 29. gyalogezred fölött is a szemlevizsga során teljes meglegedését fejezte ki az ezred legénységének szép és vitéz magatartása fölött, annak a reményének kifejezésével, hogy az ezred a várható operációk során régi hírnevéhez méltó viselkedést fog tanúsítani. A főherceg egyben gratulált a hadosztályparancsnoknak, hogy ily derék katonái vannak s neki is abbeli reményét fejezte ki, hogy ily derék katonákkal a legfényesebb eredmények lesznek elérhetők.

— **Izraelita istentisztelet.** A nagybeeskereki izr. templomban a péntek esti istentisztelet fél 8 órakor, a szombati istentisztelet pedig délelőtt 10 órakor kezdődik.

— **Katonai kinevezések.** A király a május havi katonai előléptések során Török Ferenc 29. gy-ezr. alezredest ezredessé, Iskrics Mihály 29. gy-e. századosost őrnaggyá, Rák Géza, Fabini Roland, Péter Elemér és Schramm Mihály 29. gy-ezr. főhadnagyokat századosokká nevezte ki.

Kinevezte továbbá a tartalékban: Lenárd Alfréd, Tatarin Izidor 29. gy-ezr. hadnagyokat főhadnagyokká, Grünwald Alfréd és Klein Dezső 29. gy-ezr. tart. zászlósokat hadnagyokká.

— **Az alkalmatlanok pótszemléje Torontálvármegyében.** A legutóbbi szemléken alkalmatlanoknak talált 1897—1878. évi születésű népfölkelők pótszemléjét Torontálvármegyében a következő sorrendben tartják:

Alibunári járás: május 17, 18, 19, 20.

Bánlakai járás: május 22, 23, 24.

Módosi járás: május 26, 27, 29.

Párdányi járás: június 2, 3, 5.

Antalfalvai járás: június 7, 8, 9, 10, 13.

Nagykikinda város: június 15, 16, 17, 19.

Nagykikindai járás: június 20, 21, 23, 24.

Törökbecsei járás: május 17, 18, 19, 20, 22.

Nagybeeskerek város: május 24, 25, 26, 27.

Nagybeeskereki járás: május 29, 30, 31, június 2.

Pancsovai járás: június 12, 14, 15, 16, 17.

Zsembolyai járás: június 3, 4, 5, 6, 7.

Csenei járás: június 1, 2, 3, 4, 5.

Perjámosi járás: június 7, 8, 9.

A nagyszentmiklósi és törökkanizsai járásban a pótszemlék határnapjai még nincsenek megállapítva.

Védjegy.

„MODIANO-CLUBSPECIALITÉ szivarkahüvelyek.“

Figyelmeztetés! Minthogy hasonló megjelölésű hüvelyek kerültek forgalomba, tisztelettel figyelmeztetem a cigarettázó urakat, hogy a Modiano-féle Clubspecialité hüvelydobozokon mindig rajta van a „védjegy“:

az ujságot olvasó és cigarettázó ur.

Halász Ferenc

a Modiano-gyár vezérképviselője.

Főraktár: STRELINGER MÁRK m. kir. dohánynagy- és különlegességi árudájában.

— **A hadiárva és hadbavonultak biztosítása.** A hadbavonultak árváiról s hozzátartozóiról az állam egváb óriási kötelezettségei mellett természetesen nem tud megfelelően gondoskodni, miért is a társadalomnak is segédkezni kell a munkában. Ezt óhajtja szervezni az Augusztus gyorssegély-alap hadibiztosítási osztálya, amely csekély biztosítási díjjal bizonyos összeghez juttatja a hadbavonultak árváit és hozzátartozóit, ami a családfe hála esetén nagy segítségükre van. Torontálvármegye árvaszéke ezért most főhívást intézett a hadibiztosítás érdekében a járási, községi, egyházi hatóságokhoz, lelkészekhez, főbírákhoz s minden rendű hivatalokhoz, hogy teljes erővel propagálják a hadibiztosítást s hassanak oda, hogy minden hadbavonult biztosítva legyen a vármegyében. Vegyék rá a népet, hogy biztosítsák hadbavonult hozzátartozóikat s hassanak oda, hogyha a hozzátartozóknak, rokonoknak nincs módjában még a csekély biztosítási díjat fizetni, jótékony emberek, testületek eszközöljék a hadbavonultak biztosítását. Így azután minden hadbavonult árvája, hozzátartozója, jegyese, vagy bárkije, aki neki kedves, erős segítő eszközt kap a biztosítási pénzzel kezeihez. Hisszük, hogy a nemes szép akciónak meg is lesz az eredménye.

— **A Torontálvármegyei Közművelődési Egyesület közgyűlése.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület elnöksége a következő meghívót bocsátja ki:

Meghívó.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület 1916. évi május hó 28-án délelőtt 11 órakor tartja harmincegyedik évi rendes közgyűlést Nagybecskerekben a vármegye székházának dísztermében, amelyre az egyesület tagjait ezennel tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Elnöki megnyitó.
 2. Évi jelentés.
 3. Az igazgató jelentése.
 4. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
 5. Az 1916—17. évi költségvetés megállapítása.
 6. Egy igazgatósági tag választása.
 7. Esetleges indítványok.
 8. Hitelesítők kiküldése.
- Nagybecskerek, 1916 május hó 1.

Somjai János Dr. **Dellmancs Lajos**
szerkesztő, töltő. főispán, elnök.

— **Értekezlet a gyapjúkészletek bejelentése dolgában.** A kormány rendelete alapján a gyapjúkészletek bejelentése tárgyában május hó 14-ikén, vasárnap délelőtt 9 órakor a városgazdai hivatalban értekezlet lesz, amelyre az összes érdekeltek (juh tulajdonosok, gyapjúkereskedők stb.) hivatalosak. A városi iparhatóság egyben közli, hogy az 500 kilogrammon aluli gyapjúkészletek megvásárlásával Temmer testvérek céget bízza meg.

— **A nyomtatványárak újabb emelkedése.** A budapesti könyvnyomdák után most a vidéki nyomdatulajdonosok országos szövetsége a következő körlevelet intézte a nyomtatványfogyasztókhoz:

A háborús állapottal összefüggően a nyomdaiiparban feldolgozásra kerülő papír és egyéb nyersanyagok a már eddig nagy áremelkedésen felül újabban olyan óriási mérvű emelkedést mutatnak, azonkívül ezen feldolgozásra kerülő anyagok hiánya fokozódik, a munkásihiány mind érezhetőbbé válik és ezáltal maguk az üzemeltetők is oly mérvben emelkednek, hogy a nyomdák eddigi árakat fenn nem tarthatják és ezen anyagár-emelés következtében kénytelenek az összes nyomdai termékek árait a tényleges előállítás költségeinek megfelelően újabb hatvannyolcvan százalékkal felfelemleni.

A könyvnyomdákban feldolgozásra kerülő fontosabb anyagok a háború kitörése óta a következő áremelkedést mutatják:

Közönelges fogalmi papír . . .	150%-kal
Símitott nyomópapír . . .	120 „
Színes papírok . . .	130 „
Középvagyu papír . . .	135 „
Famentes papír . . .	140 „
Pellur- (átítató-) papír . . .	160 „
Gépiro és egyéb levélpapírok . . .	90 „
Különféle csomagolópapírok . . .	150 „
Műnyomópapír . . .	60 „
Finom könyv- és okmánypapír . . .	100 „
Különféle csomagolópapírok . . .	150 „
Levélborítékok . . .	95 „
Papír- és falemezek . . .	120 „
Vászon- és papírneműek . . .	190 „
Bőr . . .	150 „
Hajtósíj . . .	300 „
Festékek . . .	100 „
Kence . . .	600 „
Keményítő . . .	200 „
Enyv . . .	120 „
Olajok . . .	150 „
Terpentin (pótlék) . . .	255 „
Vegyí szerek . . .	250 „
Püzdöröt . . .	50 „
Ólom . . .	150 „
Finom rudon . . .	1100 „
Antimon . . .	450 „

Még oly magas árak mellett is alig térül meg a könyvnyomdák üzemeltetése. A hirdapok is mindenütt fölemelték már előfizetési áraikat, de még ez sem fedezi a költségeiket. A német és osztrák városok önként nagyobb anyagi támogatást nyújtanak a lapoknak, fölemelték az eddigi hirdetési átalányokat a magyar városok is és ahol az eddig nem volt, most habozás nélkül megadták. Így még sikerült azoknak további megjelenését biztosítani.

— **A husvéti szeretetsomagok.** A husvéti szeretetsomagok ügyében örömmel hozom nyilvánosságra, hogy azok úgy a frontra, mint a komáromi beteg katonák üdülőtelepére megérkeztek. Az utóbbi helyre 312 szeretetsomag ugyanannyi levéllel ment el, melynek kézhezvételét az illető parancsnokok: Tormássy Dezső ezredes és Puts Frigyes alezredes köszönő levélben ismerték el. E köszönő elismerés illeti azokat először, kik a husvétit teacstélyt rendezték: Szalay Margit urhölgyet és Tarkó János urat, másodsor azokat, kik adományaikkal és felülfizetéseikkel a teacstély jövedelméhez hozzájárultak a következő összegekkel: Radonits Gyuláné Alibunár 30 K, özv. Steinitzer Gézané 25 K, Csekonits Endre gróf, Dunygerszky Szenttamás, Rónay Jenő és családja Kiszombor, dr. Farkas Géza Budapest, dr. Baksa Lajosné Bpest, Eisenstädter Ignác, Vági Sándorné, dr. Wattay Dezsőné, Pollák Győző dr., Mesznik Imre, dr. Neumann Gyula 10—10 K, özv. Hammerl Miklósné 8 K, Lukács százados 9 K, Beneth Károly 6 K, Módosi takarékpénztár, Antalfalvai tkpzt, Agrárbank, Fényközség, Grandjean Géza Csenita, dr. Kiss János, Kiss István, Szilágyi Lajos 5—5 K, Melkuhn Dezső, U. K., dr. Neumanné, Zalán Károlyné 4—4 K, Axmann János, Messinger Karolin, MeMrsits Olga, Singer Gusztáv 3—3 K, Antalfy Zsirus József Módos, Balogh Károlyné, Bíró Marika, Engel Ádám, özv. Forster Imréné, Frank Lajos, Frass Károly Oppov: Kiss István, Jeszenszky Nándor, Müller Györgyné Bánlak, Mencez Lipót, dr. Nagy Dezső, Orosz Lajos, Perlasz járási takaréks, Olvashatlan, Soós Ferenc, Schneiderné, Sárffy Sándor, Szeley Mihályné, Vmosné, dr. Várady Imréné, Zsiross Imréné, Filep György, N. N., Szekel, ifj. Sárffy Sándor, Vecsera, N. N. 1—1 K, N. N. 70 fillér, összesen 276 K 70 fill. Köszönet illeti továbbá azokat, kik a teacstélyre süteményt küldöttek, akik a husvétit tojásokat ajándékozták, akik a szeretetsomagok készítésében résztvettek s akik a teacstélyen szerepeltek. E sok lelkes tényező együttes működésének köszönhető az, hogy a szeretetsomagok idejében elmehtek és a teacstély tiszta jövedelme 344 K 21 f lett, melvért fogadják az illetők a Ker. növegyetnek is hálás köszönetét. — Szalay Józsefné elnök.

— **Torontáliai veszteségajstroma.** A 411. sz. hivatalos veszteségajstrom a következő torontáliaiokról ad hírt:

Hösi halált haltak: Notum Kristóf 3. honv. gyezt. Beresztócz. — Szabó Antal 29. gyezt. Beodra.

Sebesültek: Bervanger Ernő 3. h. gyezt. Zombolya. — Ilievics Péter 3. h. gyezt. Bóka. — Miatov Milos 3. h. gyezt. Melence.

Hadifogságba estek (Valamennyien a 46. gy.-ezredből): Baráth Mihály Klárafalva. (Pmerolo-Piemonte, Olaszorsz.) — Bernhardt Péter Nagyszentmiklós (Castello Brescia, Olaszorsz.) — Bodó István Oszentiván (Castello Brescia, Olaszorsz.) — Cherrier Vilmos Nagyszentmiklós. (Castello Brescia, Olaszorsz.) — Dulken Bozsidar Nagyszentmiklós. (Livorao, Olaszorsz.) — Gligoriu Milorad Törökkanizsa. (Oroszorsz.) — Hacségán György Nagyszentmiklós. (Caserta kasszánya, Oldifreda, Olaszorsz.) — Ischel Péter Nagyösz, Jablanov Vítalvos Széreg, Jankó Mihály Óbék, Kiss Balázs Újszentiván, Klemeniz Mihály Máriaifölde, Kasp István Klárafalva. (Valamennyien Castello Brescia, Olaszorsz.) — Joity György Tizzaszentmiklós. (Casagiove Caserta, Olaszorsz.) — Lukácsi Pál Csóka. (Samarkand, Oroszorsz.) — Martinov Milán Csene. (Lebedjan, tambovi korm., Oroszorsz.) — Mészáros János Bolgártelep. (Tyumen, Oroszorsz.) — Mezei György Hédegváza. (Castella Brescia, Olaszorsz.) — Miskov Velimir Józseffalva. (Castello Brescia, Olaszorsz.) — Naumov Tyira Csóka, Nikolin Pavel Szanád, Nedelkov György Ujszentiván, Paralyev János Pál (Lebedjan, tambovi korm., Oroszorsz.) — Ördög Ferenc Gyála. (Castello Brescia, Olaszorsz.) — Parison Jakab Nagyösz. (Maddaloni, Olaszorsz.) — Pásztor Illés Kiszombor. (Tyumen, tobolski korm., Oroszorsz.) — Penkov György Óbesenyő. (Karakalla, Transkasp kerület, Oroszorsz.) — Perján Kracsun Damján, Nagycesanád. (Laishev, kazáni korm., Oroszorsz.) — Redin Vazul Oroszlamos, Ragályi János Kiszombor, Rankov Rókus Óbesenyő, Rennon Miklós Nagyösz, Sajtos Sándor Csóka, Schleich Miklós Nagyösz, Schneider Mátyás Tizzaszentmiklós, Stefanov Zsvikov Deszk, Tatity György Józseffalva, Tuczakov Milvoj Deszk, Uzon Péter Óbesenyő, Vidakov Proda, Vlascsity Szvetozár Nagycesanád. (Valamennyien Castello Brescia, Olaszorsz.) — Ratsof Lajos Nagyösz. (Krasnojarsk, Jeniseik korm., Oroszorsz.) — Uncsánszki Lehel Nagycesanád. (Busuluk, szamarai korm., Oroszorsz.) — Wenner Antal Teremi. (Tyumen, tobolski korm., Oroszorsz.)

— **Árlejtés a törökbecsei járásbíró és fogház fűtésére.** A törökbecsei kir. járásbíró és fogház épületének fűtésére az 1916 július 1-től 1917 június 30. napjáig terjedő számadási évre szükséges mintegy 10 köbméter gyertyán- vagy bükkfa és 260 métermázsa elsőrendű hazai köszén szállításának biztosítása céljából 1916. évi június hó 15. napján d. e. 9 órakor a vezető kir. járásbíró hivatali helyiségében (emelet 12. sz. ajtó) árlejtés fog tartatni. Az ajánlatokat legkésőbb 1916. évi június hó 15-ik napjának d. e. 9 órájáig kell beadni vagy beküldeni. Bővebb felvilágosítás a törökbecsei járásbírósnál nyerhető.

Színház, irodalom.

* **Luxemburg grófia.** Lehár gyönyörű muzsikája még mindig nagy vonzerőt gyakorol s Luxemburg grófjának tegnapi előadására is zsufolásig megtöltötte a színházat a közönség. Pedig az előadásnak tegnap sok hiányossága volt. Luxemburg szerepébe Parlagi Béla ugrott be nagy merészen, de csak a merészségéről és igyekezetéről szólhatunk elismeréssel. J u h á s z Margit kifogástalan Angela

lenne, ha felsőhangjai nem volnának olyan élesek és nyersekek. Pianó részletei azonban igen szépek voltak. Pataki Ferenc és Körmenyi Ilonka képezték tegnap is megint az előadás központját's Pataki Ferenc Bazil hercege valószínűs kabinet alakítás. Ilyen Bazil herceg kedves van. Körmenyi Ilona behizelgő kedves énekével s pajzán játékával teljes tetszést aratott. Kettőjük táncai pedig briliánsak voltak s különösen a második felvonásbeli polkátáncuk, amely művészi szépségeket mutatott. A közönség háromszor is megismételtette Patakival és Körmendivel ezi a táncot. Jó volt Heltai Nelli s Váradi Izsó is, aki szintén beugrott Brissard festő szerepébe. A zenekar Obrucza Rudolf katonai karnagy vezetésevel kifogástalan volt.

**** Műsorváltás.** A heti színházi műsorban változás történt. Tombor Olga akadályoztatása folytán a szombatra és vasárnapra kitűzött „Vagy ő vagy senki” című operette ugyanis elmarad s a helyett szombaton és vasárnapon „A Pain és Daphnis” és a „Vera Violetta” című operetteket adják.

— **A színlapok magyarsága.** Már több ízben szövé akartuk tenni azt a furcsaságot, hogy a színtársulat napi színlapjain a szindarabok címét németül is kiteszik, sőt még az eredeti magyar daraboknak is adnk német címet. Miután ez a színlapokon már egész rendszerré vált, meg kell állapítanunk, hogy erre semmi szükség nincs itt s egy magyar színtársulat igazgatóságának Magyarországon nem feladata a magyar közönséget németül tájékoztatni.

Törvénytörés.

A nagykikindai fölségárulási pör.

Az ítélet. — Három vádlottat elítéltek, 19-et fölmentettek.

— május 11.

Szegedről jelentik lapunknak:

A szegedi törvénytörésen nyolc napig tartó tárgyalás után tegnap délután félöt órakor hirdették ki az ítéletet a nagykikindai fölségárulási bünpörben.

A bíróság 22 vádlott közül hármat bűnösnek mondott ki fölségárulás elkövetésére létrejött szövetkezés büntetéseben, a többi vádlottat fölmentette.

A három vádlott közül Lákovich Szilárd tanítót, a nagykikindai Szokol-egyesület elnökét és Severy Szilárd városi mérnököt, az egyesület alelnökét egyenként két évi és hat hónapi fegyházra, Roller Brankó joghallgatót, a Szokol tornatanárát pedig három évi fegyházra ítélte.

Az ítélet szerint az elítéltek a nagykikindai Szokolnak, mint a belgrádi Narodna Obrana külön szervezete 1912-ben történt megalapításával arra törekedtek, hogy az osztrák-magyar monarchia területének egy részét idegen uralom alá juttassák.

Az ügyész semráliségi panaszt jelentett be, részben a fölmentésekért, részben az elítéltek súlyosabb büntetéseért.

A fölmentett vádlottak a következők: Arszin Lyubomir állásából elmozdított mokri tanító, Gyukanov Péter bádlogos, Jaksity Sztóján görög keleti diakonus, Putnik Száva dr. ügyvéd, Jaksity Milutin nyug. teológiai tanár, Mihajlovics Sztetiszlav dr. ügyvéd, Brandily Kamenko görög keleti lelkész, Radivojević Mihály kocsmáros, Jovanovics Simon könyvkereskedő és nyomdatulajdonos, Vaszity István tanítóképezdei tanuló, Goldstein Mór varrógépkereskedő és ügynök, Knezsevit György tanító, Mily Miklós hentes, Rajkov Miklós,

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

földmives, Novákovic Uros kocsmáros, Jaksity Zsárkó dr. ügyvéd, Lotity Milivoj kereskedő, Pezsity Milán takarékpénztári pénztárnok Neducsin György kereskedő.

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

Amerika és Németország.

Budapest, máj. 11. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata.

Mint Berlinből sürgönyzik, Gerard amerikai nagykövét tegnap délután átadta Jagow államtitkárnak az amerikai válaszejegyzéket.

Forongás Olaszországban.

Budapest, máj. 11. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése.

Zürichbe érkezett jelentések szerint, Olaszországban igen nyomott hangulat uralkodik. Modenában hater asszony tüntetett a háború ellen. A piacon a kaszárnyában egy ezred megtagadta az engedelmisséget, a sassari dandár pedig a fronton föllázadt. Az apuliai és milánói síkon a nép elkeveredése olyan nagy, hogy a földbirtokosoknak menekülniök kellett. Valószínű, hogy a Salandra kabinet rövidesen távozik, hogy helyébe a Giolitti kormány jöjjön.

Az irországi helyzet.

Budapest, máj. 11. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata.

Amsterdami jelentések szerint, Irországban komoly események várhatók, ha Maxwell tábornokot sürgősen vissza nem hívják. A fegyverviselést Irországban királyi dekrétummal elfilották.

Törökország háboruja.

Budapest, máj. 11. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata. Konstantinápolyból sürgönyzik: A főhadiszállás közli:

Az orosz flotta amaz eljárásának megtorlására, hogy Anatóliában nyílt városokat, falvakat bombázott s vitorlásokat elpusztított, Midili cirkálónk Eupatoria kikötőjében elsüllyesztett egy negyezer tonnás orosz gőzöst és számos vitorlást.

Szentpétervárról sürgönyzik:

A Midili török cirkáló e hó hetedikén Eupatoria kikötőjében bombázta a várost s vitorlásokat súlyosított el. Veszteségünk négy halott, tizenkét sebesült.

A cinkotai tömeggyilkosság.

Budapest, máj. 11. A „Torontál” eredeti távirata. A cinkotai rémeset ügyében a rendőség elhatározta, hogy felásatja a cinkotai ház kertjét s a pócegödört, mert itt olyan nyomok vannak, hogy Kiss Béla oda is elfemetett olyanokat, akiket meggyilkolt. Általában húsznegy áldozatnak jöttek nyomára. A holnap megejtendő boncoláshoz Budapestről és a környékről sokan kimennek, akiknek eltűntjeik vannak.

HIRDETÉSEK.

72—1916. szám.

968—1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki gör. kel. szerb egyházközség a tulajdonát képező Nagybecskereken, Rudolfpart 469/14. sz. alatt levő magtárának f. évi november hó 1-től kezdve egy, illetve három évre leendő bérbeadása végett nyilvános árverést hirdet és annak fogatosítása végett határnapul 1916. évi május hó 14. napjának d. u. 3 óráját (a szerb egyházi palotában levő hivatalos helyiségben) kitűzi.

Kikiáltási ára évi 1100 korona; bálnatpénz 10%.

Kelt Nagybecskereken, 1916. évi május hó 10-én.

Jellacsits Braniszlav
egyházközségi jegyző.

Iszakovity Szvetozár
egyházközs. elnök.

A törökbecsei járás főszolgabírájától, mint a járási utibizottság elnökétől
2658—1916. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A törökbecsei járás utibizottságának alulírott elnöke ezennel közhírré teszem, hogy a járási utibizottság a járási (videnális) közutak javítása céljából szükségessé vált mintegy 1500—1600 köbméter trachyt vagy bazalt-kőnek az 1916. évben leendő beszerzését határozta el.

Miért is fentemlített kőmennyiség szállításának biztosítása céljából 1916. évi május hó 31-én d. e. 11 órára a törökbecsei főszolgabírósi hivatalos helyiségben tartandó zárt vagy ajánlati versenyárgyalást hirdetek azzal, hogy a beérkezett ajánlatok között a szabad választás jogát az utibizottság fenntartja magának.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentemlített szállítás elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig alulírott főszolgabíróhoz, mint az utibizottság elnökéhez annál is inkább nyújtsák be, mert a későbbben érkezetteket figyelembe nem fogom venni.

A szóban forgó szállításra vonatkozó feltételek a hivatalos órák alatt a járási főszolgabíró hivatalos helyiségében a tárgyalás napjáig megtudhatók.

Törökbecse, 1916. évi május hó 8-án.

Báró dr. Csávossy Ignác
főszolgabíró, utibizottsági elnök.

1128—916 szám.

9613.

Hirdetmény.

Cserépalja község előjárósága közhírré teszi, hogy 2 drb. kiselejtezett községi bika folyó évi május 15-én (hétfőn) d. u. 2 órakor a község házában nyilvános árverésen el lesz adva.

Cserépalja, 1916. május 7.

Előjáróság.

Kiadó lakások.

Egy különálló ház

a Melencei-utca 60. szám alatt, mely 5 lakoszobából, mellékhelyiségekből (istálló, kert) áll, november 1-re,

a Melencei-utca 2. szám alatti házban

egy 5 szobából és mellék-helyiségekből álló lakás azonnal kiadó. — Bővebbet

Kollarich Gábor gyógyszerárban.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.